תפשוט דכעי רב הושעיא וכו' ה"ג דהוו קידושי. דכי היכי דהתם אמר לה לאחר שאגרשיך שיאתה מרשותו שתתקדש היינו דומיא לאחר שנקלו שיולאתן מרשות הקדש דמגריך להו פדייה: **פדאן הוא.** המקדיש קודם שנקללו מחזרות וקדושות לאחר שנקללו דהואיל והוא הקדישן אע"ג דחזר ופדאן מחזרות וקדושות לאחר שנקללו: **פדאום אחרים.** קודם שנקללו אין מחזרות וקדושות לאחר שנקללו. ואשה שקנתה עצמה בגט מדעת עצמה אין חלין עליה קדושין דכפדאוה אחרים דמיא דאין מחזרות וקדושו' לגבי אשה נמי אינה מקודשת: **מתני' הנודר.** שלא יהנה מיורדי הים מותר ליהנות מיושבי היבשה והנודר מליהנות מיושבי היבשה אסור ליהנות מיורדי הים שהן נמי מיושבי היבשה הן שסופן לנלות. ומה שאמר יורדי הים בכלל יושבי היבשה לא כאלו יורדי הים ההולכים מעבו ליפו שאין ביניהם אלא מהלך יום אחד וכאין מהרה ליבשה דהוו בכלל יושבי היבשה: **גמ' חד מתני אריש.** לא כאלו וכו' ולא כאלו יורדי הים אסור: ההולכים

תפשוט [א]דבעי רב הושעיא [ב]הנותן שתי פרוטות לאשה ואמר לה באחת התקדשי לי היום ובאחת התקדשי לי לאחר שאגרשיך ה"נ דהוו קידושי איתער בהו ר' ירמיה אמר להו מאי קא מדמיתון פדאן הוא לפדאום אחרים הכי אמר ר' יוחנן [ג]פדאן הוא חוזרות וקדושות פדאום אחרים אין חוזרות וקדושות ואשה כפדאוה אחרים דמיא איתמר נמי אמר ר' אמי אמר רבי יוחנן לא שנו אלא שפדאן הוא אבל פדאום אחרים אין חוזרות וקדושות: **מתני'** [ד]הנודר מיורדי הים מותר ביושבי היבשה [ה]מיושבי היבשה אסור מיורדי הים שיורדי הים בכלל יושבי היבשה לא כאלו שהולכין מעבו ליפו אלא במי שדרכו לפרש: **גמ'** רב פפא ורב אחא בריה דרב איקא חד מתני אריש וחד מתני אסיפא מאן דתני אריש מתני הכי הנודר מיורדי הים מותר ביושבי יבשה הא ביורדי הים אסור ולא כאלו ההולכים

היכי דאמר במתני' שיכול להקדיש נטיעות הללו לאחר שיפדו וחיילא קדושה עליהו אע"ג דלא אקדישינהו אחר פדיון ה"נ חיילי קדושי כי אמר לאחר שאגרשיך אע"פ שאחר שגירשה לא חזר וקדשה: **לא שנו אלא שפדאם הוא.** דכיון דפדאם הוא ולעולם לא יצאו נטיעות הללו מרשות הקדש לו מרשותו דין הוא שיהו חוזרות וקדושות אבל פדאום אחרים אפי' הכניסום אחר כן לרשותו אין חוזרות וקדושות לפי שאיד שפדאום אחרים נתפנה רשות בעלים הראשונים מהן וכיון דההיא שעתא ס"א להקדש שיחול עליהן בתר שעתא נמי כשהכניסום אחרים לרשותו לא חייל: **ואשה נמי כפדאוה אחרים דמיא.** לפי שאיד שנתגרשה יוצאת מרשות הבעל לרשותה ואין קידושין חלין עליה. וק"ל אדרבה אשה לפדאן הוא שכשה שנטיעות הללו לפי שאינן יוצאות מרשות הקדש לו מרשותו אלי לאקדישינהו לאחר שיפדו כך אשה זו כיון שאינה יוצאה מרשות הבעל לו מרשות עצמה בדין הוא שתהא יכולה להתקדש מעתה אפילו לאחר שתתגרש ויתאח לי דאי מצית אשה לקדש עצמה לאיש ה"ג דהוא היא דומיא דמקדיש נטיעות ממש אלא כיון שהתורה אמרה כי יקח איש אשה (דברים כד) ולא אמרה כי תלקח אשה לאיש לא כל הימנה שתכנס עצמה לרשות הבעל ומש"ה אמרי' בפ"ק דקידושין (דף ה:) **דאי אמרה** היא הריני מאורסת לך אין בדבריה ממש אלא מכיון שהיא מסכמת לקדושי האיש היא מבטלת דעתה ולבוה ומשוי נפשה אצל הבעל כדבר של הפקר והבעל מכניסה לרשותו הלכך אין אנו דנין בקדושין מצד האשה אלא מצד הבעל ולגבי בעל כפדאוה אחרים דמיא דבקידושין הראשונים היא לרשותו ולאחר גרושין יוצאה מרשותו ומש"ה לא מצינן למיפשט גבי קדושין דחיילו מפדאן הוא דלא דמיין וכדכתיבנא ומפדאוה אחרים נמי לא מצינן למפשט דלא חיילי משום דלא דמי נמי לגמרי דהא הכא האשה ג"כ מכנסת עצמה לרשותו במקצת ואיכא למיי לפדאן הוא והיינו דליכא למפשטא מהא כלל כנ"ל. והרשב"א ז"ל כתב דנהי דבעיין לא איפשיטא הכא אפ"ה איכא למיפשטא מדאמר בכתובות בפרק אע"פ (דף נט:) ובפרק בתרא דמכילתין (דף פו.) נמי אית דאמרי הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תקדוש דקדשה וטעמא משום דכיון דבידו להקדישה עכשיו אע"פ שיבא זמן שלא יהא רשות בידו נכך יכול עתה הוא להקדישה לכשיהיה הרשות בידו ה"נ גבי אשה הואיל והוא יכול לקדשה עכשיו יכול הוא לקדשה ג"כ לאחר זמן וכ"ת א"כ אמאי לא פשטינן לה מהתם י"ל דהאי רבי אילא הוא דקאמר לה מסברא דנפשיה ורבי ירמיה לא ידע לה ומש"ה מבעיא ליה דלא מצי למיפשטא ממתניתין וממתניתא וכן נראה דעת הרמב"ם ז"ל שכתב דמקודשת משמע דפשיט ליה מההיא הלכך כי אמר הכא דפדאום אחרים אין חוזרות ומתקדשות אם התנה בשעת ההקדש שיחול עליו אם תבא ליד אחר ויקחנה ממנו מהני אבל כל היכא דלא אתני אפילו בשה לידו אח"כ אינה קדושה כיון דאפסקה אחר אלו דבריו ז"ל. ואינם נוחים אצלי דשאני התם בדרבי אילא שבידו להקדישה עכשיו וכיון שבידו להקדישה עכשיו יכול הוא ג"כ להקדישה לאחר זמן לפי שאותו הקדש עצמו שהוא מקדיש לאחר זמן אף מעכשיו הוא יכול להקדישה משא"כ בנטיעות ובקדושי אשה שאותה קדושה שהיא אי אפשר לה שתחול עכשיו שכיון שהוא מתפיס בהן קדושה ראשונה אי אפשר לאותה קדושה שהיא לחול עכשיו וכיון שכן איכא למימר דלאחר שעה נמי דהיינו לאחר פדייה וגירושין לא חיילא כנ"ל: **מתני' מותר ביושבי היבשה.** באותן שאין יורדי הים באיות: **מיושבי יבשה אסור ביורדי הים.** אפי' הם עכשיו בים שסופן לעלות ליבשה כדמפרש טעמא בגמרא: **ולא כאלו ההולכים מעבו ליפו.** מפרש בגמרא היכא קאי: [ד]**אסור אף בסומין.** דכי קאמר מרואי תמה לא שיהו הם רואים התמה קאמר דא"כ הל"ל מן הרואין בלחוד שהרי כל הרואין הם רואין ג"כ התמה אלא ודאי מדמדבר תמה שהתמה רואה אותם קאמר ולאפוקי דגים ועופות נתכוון כדאיתא בגמרא [ע"ב]: **אסור בקרמין ובבעלי שיבות.** אסור בקרמין אע"פ שאין להן שער ובבעלי שיבות ואע"פ שעשרן לבן: **שאין נקראים שחורי הראש אלא גנשים.** בגמרא [שם] מפרש טעמא: **מן הילודים.** שנולדים כבר: **מותר בנולדין.** בעתידין להיולד: **מפיר אף בילודים.** ופרכינן בגמרא [שם] וכ"ש בנולדין ת"ל אמאן קאסר: [ה]**אסור בישראל ואסור בכוכבים.** שישראל וכוכבים מצוין על השבת ומקיימין אותו הלכך שפיר מיקרו שובתי שבתות: **מאוכלי השום.** מתקנות עזרא הוא לאכול שום בלילי שבת לפי שהשום מרבה את הזרע ועונת ת"ח מע"ש לע"ש: **ואסור בכוכבים.** דאיהו נמי אוכלי שום בערבי שבתות: **מעולי ירושלים אסור בישראל.** דמצוין לעלות ועולין: **ומותר בכוכבים.** דנהי דמצוין אינם עולים: **גמ' חד אני לה אריש.** להא דתנן לא כאלו ההולכים מעבו ליפו דש"ל דאריש קאי ולקולא: [ו]**דאלין יושבי יבשה נינהו.** משום ההוא פירתא דהיינו מעבו ליפו שהן קרובין זה לזה לא מיקרו יורדי הים: **ותד אני לה אסיפא.** ולאומרא דאפי' מי שדרכו לפרש בכלל יושבי יבשה וכן נמי אפילו ההולכים מעבו ליפו בכלל יורדי הים מדלא פירש מידי אריש. וקיי"ל כמאן דמתני לה אסיפא לחומרא. וכתב הרשב"א ז"ל דמסתברא דאינו אסור בכל מי שירד פעם אחת מעבו ליפו אלא במי שרגיל לירד שם תדיר אי נמי במי שהיה יורד בשעת גדרו מעבו ליפו. ובירושלמי [פ"ג ה"ו] איבעיא להו הנודר מיורדי הים לאחר שלשים יום וקודם שלשים יום נעשו יושבי יבשה אי בתר שעת אמירת הנודר אזלינן והשתא יורדי הים ניתנו או בתר חלות הנדר אזלינן דהוו להו יושבי יבשה ויהא מותר בהם ותלי ליה בפלוגתא דר' ישמעאל ור"ע דפליגי בפ' בתרא דמכילתין (דף פט:) באשה שאמרה הריני נזירה לאחר שתנשא דר' ישמעאל סבר דבתר חלות הנדר אזלינן ובעל מיפר ור"ע סבר דבתר שעת אמירה אזלינן ואין הבעל מיפר בקודמין וקיימא לן כר"ע הלכך אסור באותן שהן עכשיו יורדי הים אע"פ שבשעת חלות נעשו יושבי יבשה דבתר השתא אזלינן

שלשים יום דמי [ז]כלומר דלא מצי הדר ביה והיינו דמחדשין השתא דמעיקרא נמי הוה סבירא לן דאמירה לגבוה כמסירה להדיוט דמשום הכי מקשינן פשיטא וכמו שכתבתי למעלה אלא דמעיקרא לא הוה סבירא לן דעדיפא טפי אמירה לגבוה ממסירה להדיוט אבל במסקנא מחדשין דאמירה לגבוה אפילו בלא מעכשיו מהניא כמסירה גמורה להדיוט דהיינו במעכשיו ומהא שמעי' דהאומר סלע זו לצדקה לאחר שלשים יום דלא מצי הדר ביה דאמירה לגבוה כמסירה גמורה להדיוט דמי. אבל הרשב"א ז"ל כתב דאפשר דכי אמר הכי הני מילי אלינא דבר פדא דס"ל דקדושת דמיס לא פקעה בכדי אבל לרבא ואביי דס"ל דקדושת דמיס פקעה בכדי מוקמי בריתא כפשטיה ונהי דתקשי לרבא מרוויהו בקדושת דמיס למה לי אפשר דדמיק נפשיה למימר זו וא"ל לומר זו קתני כדאמרכן דכוותה בהש"ס טובא [ח] אלכך לדידהו אפשר דנהי דאמירה לגבוה כמסירה להדיוט ה"מ כמסירה גרידא בלא מעכשיו אבל כמסירה דמעכשיו לא דאי אפשר שתקנה יותר אמירה ממסירה אלכך לדידהו האומר הרי זו עולה לאחר ל' יום יכול לחזור בו ופלוגתא היא בירושלמי[ט]. הרשב"א ז"ל: **תפשוט דכעי רב אושעיא וכו' ה"ג דהוו קידושי.** דכי

מסורת הש"ס

א) קידושין סב:, ב) [נעיל יד: וש"נ], ג) [קידושין פ"ג ע"ב], ד) שיך למתני' לקמן לא ע"א, ה) [שיך לע"כ].

גליון הש"ס

בהר"ן (ד"ה בעבור הקודם) **הבא שאני** בלוסר וכו'. עי' בהר"ן קידושין דף לא ע"ב:

פירוש הרא"ש

ואמר לה באחת התקדשי לי היום ובאחת התקדשי לי לאחר שאגרשיך. אם אמר לאשתו התקדשי לי כפרוטה זו לאחר שאגרשך פשיטא דלא מהני כיון דהשתא לאו בת תפיסת קידושין היא אבל כאשה טהרה דהשתא בת תפיסת קידושין היא מינעיא ליה מידי דהוה אנטיעות דמתני' דמתני כהו דאחר שיפדם יחזרו וקדשו: **מאי קא** מדמיתו דאדאן הוא לדאדאן אחרים. פדאן הוא יכול להתנות לכשיפדם ויהיו בגשותו שיחזרו ויקדשו אבל פדאום אחרים אין בידו להתנות על מה שבא אחרים ואשה כאחרים דמיא דלאחר הגירושין אינה ברשותו להתקדש לו אלא מדעתה וגם היא אינו ברשותה שתתקדש לו בעל כרחו הלכך אע"ג שנתגרשו שייחס בשעת תפיסת קידושין לא חיילא שנת אחר הקידושין: **מתני' מותר ביושבי יבשה.** אותם שאינם רגילין לירד בים: שיורדי הים בכלל יושבי יבשה. שסופם לירד לשם: **לא כאלו** ההולכים מעבו ליפו. כגמרא מפרש להיכא קאי:

נב א מי' פ"ז מהלכות אישות הל"ד סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' מ סעיף ז:

נג ב מי' [פ"ד מהל' מעילה הלכה יא]:

נד ג מי' פ"ט מהל' נדרים הל"י טוש"ע יו"ד סימן רז סעיף ג:

נה ד מי' שם טוש"ע שם סמי' לד:

תוספות

דאדאן אחרים אין חוזרות וקדושה. שהרי פדאן לעצמו והרי שם לאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו אשה נמי כי אחרים שקונה עצמה בגט ניתו לקדשה עוד כמו כרחה אלא מדעתה והלכך אינה מיבעיא מי אמרינן כיון דאי אפשר לו לקדש בע"כ לפדיון אחרים דמיא אלא מצי מקדיש לה אי דלמא בשתא מיהא מצי מקדיש לה אדעתה וכיון דהשתי נוטנא מצי לקדש לה לאחר שיגרשנה השתא נמי יקדשנה לפדאן הוא דמיא הלכך מיבעי: הנודר מיורדי הים מותר ביושבי היבשה. שאין עומדין על שפת הים דאין רגילין לעבור הים ומיהו אדם השוכר פעם אחת לזמן מרוחה ואינו רגיל לעבור שם לא מיקרי יורדי הים והנודר מיורדי הים מותר בו ואפי' למ"ד בגמ' דאותם שהולכים מעבו ליפו מיקרו יורדי הים התם נהי דאין רגילין לעבור תדיר לעבור הים ניתנו אבל זה הנוכר פעם אחת לעברה אינם לא מיקרי יורדי הים כלל דכמדברים הלך אחר לשון בני אדם: **לא כאלו** ההולכים מעבו ליפו. בגמרא מפרש אמאי קאי: **אלא** בבי שדרבו לפרש. להיות ימים רבים בימה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com

ל: ר"ן ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים רש"י

ההולכים מעכו ליפו דהלין יושבי יבשה נינהו אלא ממי שדרכן לפרש ומאן דמתני אסיפא מתני הכי [א]הנודר מיושבי יבשה אסור ביורדי הים ולא באלו ההולכים מעכו ליפו בלבד אלא אפילו במי שדרכו לפרש הואיל וסופו ליבשה סליק: **מתני'** [ב]הנודר מרואי החמה אסור אף בסומין שלא נתכוון זה אלא למי שהחמה רואה אותן: **גמ'** מ"ט מדלא קאמר מן הרואין [ג]לאפוקי דגים ועוברים: **מתני'** [ד]הנודר משחורי הראש אסור בקרחין ובעלי שיבות ומותר בנשים ובקטנים שאין נקראין שחורי הראש אלא אנשים: **גמ'** מ"ט מדלא קאמר מבעלי שער: ומותר בנשים ובקטנים שאין נקראין שחורי הראש אלא אנשים: מ"ט אנשים זימנין דמיכסו רישייהו וזימנין דמגלו רישייהו אבל נשים לעולם מיכסו וקטנים לעולם מיגלו: **מתני'** הנודר מן הילודים מותר בנולדים מן הנולדים אסור מן הילודים ר' מאיר מתיר אף בילודים וחכ"א [ה]לא נתכוון זה אלא במי שדרכו להוולד: **גמ'** לר' מאיר ולא מיבעיא נולדים אלא ממאן אסור חסורי מיחסרא והכי קתני הנודר מן הילודים מותר בנולדים מן הנולדים אסור בילודים ר' מאיר אומר אף הנודר מן הנולדים מותר בילודים כי היכי דנודר מן הילודים מותר בנולדים אמר ליה רב פפא לאביי למימרא דנולדים דמתיילדן משמע אלא מעתה [ו]שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים ה"נ [ז] דאיתיילדן הוא ואלא מאי דיילידו משמע אלא מעתה דכתיב [ח]הנה בן נולד לבית דוד יאשיהו שמו הכי נמי דהוה והא עדיין מנשה לא בא אלא משמע הכי ומשמע הכי [ט]ובנדרים הלך אחר לשון בני אדם: וחכ"א לא נתכוון זה אלא ממי שדרכו להוולד: לאפוקי מאי לאפוקי [י]דגים ועופות:

מתני'

אין נולדים ממעי אמן אלא מטילין ביצים ומתממיים ויולאין:

מתני'

הנולדים מעכו ליפו. אסור בלבד: **אלא אפי' ממי שדרכן לפרש.** אסור הואיל וסופן לעלות ליבשה הוו בכלל יושבי היבשה: **מתני' אסור אף בסומין.** דלא נתכוין זה אלא במי שהחמה זורחת עליו: **גמ' מדלא אמר מן הרואין.** דאילו אמר הכי היה מותר בסומין ומדאמר מרואי חמה משמע ממי שחמה זורחת עליו לאפוקי דגים שביה ועוברין שבמעי אמן שאין חמה רואה אותן שמותר בהן: **מתני' הנודר משחורי הראש אסור בקרחים ובעלי שיבות.** דשחורי הראש משמע שנודר מאותן שהיו שחורי הראש: **ומותר בנשים.** מפרש בגמרא: **גמ' מאי טעמא.** אסור בקרחים: **מדלא אמר מבעלי שיער.** דאילו אמר מבעלי שיער היה מותר בקרחין: **זימנין מיכסו רישייהו וזימנין מיגלו.** והיו שחורי ראש: **אבל נשים לעולם מיכסו.** שאינם שחורי הראש ועטופות כל שעה בלבנים: **וקטנים לעולם מיגלו רישייהו.** כלומר אילו כי נדר אדעתא דגדולים נדר והני כיון דלאו גדולים הינהו ולא נהיגי מנהג גדולים להכי ליתנהו בכלל גדולים ומותר בהן: **מתני' הנודר מן הילודים.** משמע שכבר באו לעולם כמה דכתיב הילודים במדבר (יהושע ה): **מותר בנולדין.** באותן העתידים להוולד: **וחכמים אומרים.** אסור בשניהן דלא נתכוין זה אלא מכל מי שדרכו להוולד. חכמים דסיפא היינו מ"ק: **גמ' לרבי מאיר.** דמתיר אף בילודים: **ולא מיבעיא בנולדים.** נמי דמתיר: **אלא ממאן אסור.** כלומר מ"כ ממה נדר: **חסורי מיחסרא והכי קתני מן הנולדים אסור בילודים.** דכיון שנולד באותן שעתידים להוולד כ"ש שאסר עצמו באותן שכבר נולדו רבי מאיר אומר אף הנודר מן הילודים (כ) וכו' כי היכי וכו': **והא עדיין.** אפי' מנשה זקינו של יאשיהו לא בא לעולם: **וכנדרים הלך אחר לשון בני אדם.** דדרכן של בני אדם לקרות נולדין לאותן שעדיין לא נולדו ואם נדר מן הנולדין אסור בהן: **וחכ"א לא נתכוין זה וכו'.** דכין בנולדין וכין בילודין אסור: **לאפוקי עופות ודגים.** שאין נולדים ממעי אמן אלא עתידים להוולד וכילודים נמי דתרוייהו מודו דמותר באותן שעתידין להוולד טעמייהו משום לשון בני אדם דאילו כלשון תורה כי היכי דמשמע נולדים כבר כדכתיב [יהושע ה] כל העם הילודים במדבר כי נמי משמע עתידים להוולד כדכתיב [שמות ג] כל הבן הילוד: **לאפוקי דגים ועופות.** שהם מטילין ביצים ולא מיתלדו במעי אמן: לאפי'

מסורת הש"ס

א) [פי' הר"ן על משניות אלו תמצא לעיל ע"א], ב) [לקמן מט. נה: ר"ה יב: יומא עו: ערכין ט: יט: כתובות נה.], ג) [דף פג: ד"ה ומאן], ד) [פ"ג ה"ו], ה) שיך לקמן לא ע"א, ו) שיך למתני' לקמן לא ע"א, ז) שיך לעיל ע"א, ח) ל"ל קאמר מבעלי,

הגהות הב"ח

(א) נמ' ה"ג דמתיילדן הוא: (ב) ר"ל ר"ה מסורי כו' הנולדים מותר בילודים כו' היכי:

פירוש הרא"ש

שלא נתכוון זה אלא ממי שהחמה רואה אותו. בגמרא מפרש: **שהא קאמר** מן הרואין, ואפי' אמר מן הרואין נתכוונתי לא נייחסין ליה דלא נדר דיעים אדעתיה דנפשיה היכא דאיכא שיעור כדאמר לעיל (דף כה.) גבי אמקינדרי: אבור בקרחין כו'. בגמ' מפרש טעמא: מותר בבולדים. באותם שנולדו אמר נדרו דילודים משמע שכבר נולדו: ר"מ אומר אף בילודים. בגמרא מפרש: [ה]**שאוכלי השום.** מעבירה תקנת שתקן עזרא שיהו אוכלים שום בערב שבת שהוא מרבה את הזרע וכגיל שבת זמן שינת ת"ח: מותר בבותים. שאינן עולים לרגל תע"ם שמדאוריימא הוא שהם עונאים את ירושלים והר גרזים כתרו להם במקום ירושלים: מותר בישראל. שנקראים זרע אברהם ויצחק אבל מכלל כני נח: **אאבור בעוברי בובבים.** אפי' לותם שהם מזרע אברהם: **אבור בישראל.** וגרים נמי בכלל זרע אברהם ויעקב דכל שומרי התורה בכלל זרעו הם כי הוא היה תחילה לגרים וכתיב כי אב המון גוים נתתיך בתחלה אב לאותם ועתה אב לכל הגוים (בכתות דף יג.): ובוחר בעוברי בובבים. ואפילו הם מזרע אברהם כך מפרש בגמרא: שאני נראה לישראל. דישראל נאי דוקא דהמ"ל הנולד הנולד מתחבירו לוקח ממנו בתחות כי אלא מדנקט בגרשא לזרע אברהם נקט נמי לזרע ישראל: אין שובעין לו. כדי נקטיה ואין דגרסי

ז) [פי' הר"ן על משניות אלו תמצא לעיל ע"א], כ) [לקמן מט. נה: ר"ה יב: יומא עו: ערכין ט: יט: כתובות נה.], ג) [דף פג: ד"ה ומאן], ד) [פ"ג ה"ו], ה) שיך לקמן לא ע"א, ו) שיך למתני' לקמן לא ע"א, ז) שיך לעיל ע"א, ח) ל"ל קאמר מבעלי,

עין משפט נר מצוה

נו א מיי' פ"ט מהלכות מכרים הל"י טוש"ע יו"ד סי' רח סעיף לב: **נז** ב ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף לי: **נח** ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף לו: **נט** ה טוי"ד סי' רח: **ס** ו מיי' פ"ט מהלכות מכרים כל"א [וכ] סמג לאוין רמב טוש"ע יו"ד סימן רח סעיף ח: **סא** ז טור יו"ד סי' רח:

תורה אור השלם

1. וְעַתָּה שְׁנֵי בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ לִי: בראשית מח ה
2. וַיִּקְרָא עַל הַמִּזְבֵּחַ בִּדְבַר יְיָ וַיֹּאמֶר מִזְּבֵחַ מִזְּבֵחַ כֹּה אָמַר יְיָ הִנֵּה בֵן נוֹלַד לְבֵית דָּוִד יֹאשִׁיָּהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עָלֶיךָ אֶת כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת הַמְקַטְּרִים עָלֶיךָ וְעַצְמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ עָלֶיךָ: מלכים א יג ב

תוספות

מדלא קאמר הנודר מן הרואים. כלומר מדלא קאמר כאדם הנודר שהוא נודר מן הרואים את החמה שאז ודאי הוי משמע למעוטי סומין וא"ת הא דלא קאמר מן הרואים משום דאז הוי דגים בכלל (עוברים) והוא דלא אלא שיהיה בכלל יש לומר דהשתא נמי כשאמר מרואי החמה הוי דגים בכלל כל מה שלא נפרש שהחמה רואה אותן קאמר שהני דגים רואין יפה החמה אבל חמה רואה אותן לא מיקרו הואיל ומסוסין נמיס: **אאבור** דגים ועוברין. דאין חמה רואה אותן דגים כדפי' יעוברים מסוסין נמצי אמן אבל אחר בעלי חיים אסורין ומיהו מתנאה ופירוש וכל דבר שאין בו רוח חיים שרי אע"ג דחמה רואה אותן דכיון שהוכר דואי החמה משמע דוקא בעלי חיים שעשויים לראות החמה: **אאבור בקרחין ובעלי שיבות.** אע"פ שקרח אין לו שערות ובעלי שיבות מלאים שיער לכן ואין הלאם שאור: **מאי טעמא מדלא קתני מבעלי שער.** כלומר מדלא קאמר מבעלי שער: אנשים

יזמנין מיכסו רישייהו ודומנין מגלו. ומיכר שחרותם לפעמים כשראשם גלוי ואע"ג דאיכא קרחין ובעלי שיבות מ"מ כמה פעמים מגלין ראשן הם מותרין לגנות בראקרלי בעלמא אפי' בפני כל העולם מה שאין כן בנשים: **קבנים לעולם מיגלו.** ואין חידוש כאיכרכר שחרות שלעולם הוין כן ואין נקראין שחורי הראש אלא אותם שלפעמים מיכר שחרותם ועוד יש נפרש קבנים לעולם מיגלו בין זכרים בין נקבות ואפילו נקבות קטנות שאינן נשואות רגילות יפה בגלוי הראש ואין רגילין לקרות שחורי הראש אלא אנשים דכותייהו נשים אינם שחורי הראש:

שפופו לירד לגיבה: **לאפוקי דגים ועוברים.** שאין החמה רואה אותם: אסור בקרחים ובבעלי הבשיבות וכן נמי כמי שנערו לכן: מדלא [ה]קתני הנודר בבעלי השער. הלי טמעא לפרש קרחין ובעלי שיבות נמי כבר היו שחורי ראש וכן מי שנערו נכן טופו מגלין ראשן: דומנין מבבי ראשהון וזמנין מגלו. ומיכר משחרותם שהם אנשים דנשים לעולם מיכסו ולכך מקרו אנשים שחורי הראש: וקבנים לעולם מגלו. אנשים ונשים ואין מיכר כשחרותם כין הם לאשה: **ולא מיבעיא בנולדים ואלא ממאן אסור.** ה"ה דס"מ לאקשיי מלי אף: מן הנולדים אסור אף בילודים. דכין אותם שנולדו וכין אותם העתידים להוולד בכלל נולדים מיהו: הנה בן נולד לבית דוד יאשיהו שמו: ביומי ירבעם ראשון למלכי ישראל נאמרה נבואה זו: ובנדרים הלך אחר לשון בני אדם. וכגון שכרי דבלשון בני אדם לשלהו קרו נולדים וכ"מ שכר דוקא בעתידים להוולד: **לא נתכוון זה אלא כמי שדרכו להוולד:** ופליג אתרוייהו ואף מן הילודים אסור דבשניהם: **לאפוקי דגים ועופות:** שהם מטילין ביצים

מאי אדרא בותיים אפילו עוברי בובבים נמי. אם יש עובדי כוכבים לו יתידים שהנהו לשמור את הבית יתקרו על שמיה דאלהיהם דכתיב (ישעיה מא) וזע אלהיהם אחיכי:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com